

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1947

(1947ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 14)

[ಆಗಸ್ಟ್ 27, 2003 ರಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ]

THE INDUSTRIAL DISPUTES ACT, 1947

(Act No. 14 of 1947)

[As on 27th August 2003]

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮುದ್ರಣ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ
ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಂದ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿದೆ

2004

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1947

(1947ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 14)

[ಆಗಸ್ಟ್ 27, 2003 ರಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ]

THE INDUSTRIAL DISPUTES ACT, 1947

(Act No. 14 of 1947)

[As on 27th August 2003]

ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1947

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಪ್ರಕರಣಗಳು:

ಪುಟ

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ 1
2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು 1

ಅಧ್ಯಾಯ - II

ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು

3. ಕಾರ್ಯಸಮಿತಿ 6
4. ಸಂಧಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳು 6
5. ಸಂಧಾನ ಮಂಡಲಿಗಳು 6
6. ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು 6
7. ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು 7
- 7ಎ. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳು 7
- 7ಬಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳು 7
- 7ಸಿ. ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನರ್ಹತೆಗಳು 8
8. ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು 8
9. ಮಂಡಲಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಆದೇಶಗಳ ಅಂತಿಮತೆ 8

ಅಧ್ಯಾಯ - II ಎ

ಬದಲಾವಣೆ ನೋಟೀಸು

- 9ಎ. ಬದಲಾವಣೆ ನೋಟೀಸು 9
- 9ಬಿ. ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ 9

ಅಧ್ಯಾಯ - III

ಮಂಡಲಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳಿಗೆ ವಿವಾದಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ

10. ಮಂಡಲಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳಿಗೆ ವಿವಾದಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ 9
- 10ಎ. ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದು 11

ಅಧ್ಯಾಯ - IV

ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

11. ಸಂಧಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮಂಡಲಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು 12

11ಎ.	ಕೆಲಸಗಾರನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ವಜಾ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಮುಚಿತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು	13
12.	ಸಂಧಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	13
13.	ಮಂಡಲಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	14
14.	ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	14
15.	ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು	14
16.	ವರದಿ ಅಥವಾ ಐತೀರ್ಪಿನ ನಮೂನೆ	14
17.	ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಐತೀರ್ಪುಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ	15
17ಎ.	ಐತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಾರಂಭ	15
17ಬಿ.	ಮೇಲಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಣೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮಜೂರಿಗಳ ಸಂದಾಯ	15
18.	ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಮತ್ತು ಐತೀರ್ಪುಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು	16
19.	ಇತ್ಯರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಐತೀರ್ಪುಗಳ ಪ್ರವರ್ತನೆಯ ಅವಧಿ	16
20.	ವ್ಯವಹಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯ	17
21.	ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಡುವುದು	17

ಅಧ್ಯಾಯ - V

ಮುಷ್ಕರಗಳು ಹಾಗೂ ಬೀಗ ಮುದ್ರೆಗಳು

22.	ಮುಷ್ಕರಗಳು ಹಾಗೂ ಬೀಗಮುದ್ರೆಗಳ ನಿಷೇಧ	18
23.	ಮುಷ್ಕರಗಳ ಹಾಗೂ ಬೀಗಮುದ್ರೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಷೇಧ	18
24.	ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತವಲ್ಲದ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಗ ಮುದ್ರೆಗಳು	19
25.	ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಹಾಗೂ ಬೀಗಮುದ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯದ ನಿಷೇಧ	19

ಅಧ್ಯಾಯ - V-ಎ

ಹಂಗಾಮಿ ವಜಾ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು

25ಎ.	25ಸಿ ದಿಂದ 25 ಇ ವರೆಗಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅನ್ವಯ	19
25ಬಿ.	ನಿರಂತರ ಸೇವೆಯ ಪರಿಭಾಷೆ	20
25ಸಿ.	ಹಂಗಾಮಿ ವಜಾ ಆದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಹಾರದ ಹಕ್ಕು	20
25ಡಿ.	ಕೆಲಸಗಾರರ ಹಾಜರಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಇಡುವುದು ನಿಯೋಜಕನ ಕರ್ತವ್ಯ	21
25ಇ.	ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದು	21
25ಎಫ್.	ಕೆಲಸಗಾರನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಷರತ್ತುಗಳು	21
25ಎಫ್‌ಎಫ್.	ಉದ್ಯಮಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ	21
25ಎಫ್‌ಎಫ್‌ಎ.	ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವ ಇಚ್ಛೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳ ನೋಟೀಸು ಕೊಡುವುದು	22
25 ಎಫ್‌ಎಫ್‌ಎಫ್‌ಎಫ್.	ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ	22
25ಜಿ.	ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	23

25ಎಚ್. ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮರು ನಿಯೋಜನೆ	23
25ಐ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯೋಜಿತರಿಂದ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಹಣದ ವಸೂಲಿ	23
25ಜೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾದ ಕಾನೂನುಗಳ ಪರಿಣಾಮ	23

ಅಧ್ಯಾಯ - V ಬಿ

ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ವಜಾ, ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧಗಳು

25ಕೆ. 5ಬಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ಅನ್ವಯ	24
25ಎಲ್. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು	24
25ಎಂ. ಹಂಗಾಮಿ ವಜಾದ ನಿಷೇಧ	26
25ಎನ್. ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ಷರತ್ತುಗಳು	26
25ಓ. ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ	27
25ಪಿ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1976 ಇದರ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪುನರ್-ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧ	28
25ಕ್ಯೂ. ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹಂಗಾಮಿ ವಜಾ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ದಂಡ	28
25ಆರ್. ಮುಚ್ಚುವಿಕೆಗೆ ದಂಡ	28
25ಎಸ್. ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ V ಎ ಅಧ್ಯಾಯದ ಕೆಲವು ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು	28

ಅಧ್ಯಾಯ - V ಸಿ

ಅನುಚಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು

25ಟಿ. ಅನುಚಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ ನಿಷೇಧ	28
25ಯು. ಅನುಚಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ	28

ಅಧ್ಯಾಯ - VI

ದಂಡಗಳು

26. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಗ ಮುದ್ರೆಗಳಿಗೆ ದಂಡ	29
27. ಪ್ರಚೋದನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಾಗಿ ದಂಡ	29
28. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಗಮುದ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ	29
29. ಇತ್ಯರ್ಥ ಅಥವಾ ಐತೀರ್ಪಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ದಂಡ	29
30. ರಹಸ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದಂಡ	29
30ಎ. ನೋಟೀಸು ಕೊಡದೆ ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ	29
31. ಇತರ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ದಂಡ	29

ಅಧ್ಯಾಯ - VII

ಸಂಕೀರ್ಣ

32. ಕಂಪನಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧ	30
33. ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಬದಲಾಗದೆ ಉಳಿಯುವುದು	30

33ಎ.	ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧ	31
33ಬಿ.	ಕೆಲವು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ	31
33ಸಿ.	ನಿಯೋಜಕನಿಂದ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಹಣದ ವಸೂಲಿ	31
34.	ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಚ್ಛಾನ	32
35.	ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ	32
36.	ಪಕ್ಷಕಾರರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ	33
36ಎ.	ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ	33
36ಬಿ.	ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ	33
37.	ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ	34
38.	ನಿಯಮ ರಚನಾಧಿಕಾರ	34
39.	ಅಧಿಕಾರಗಳ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆ	35
40.	ಅನುಸೂಚಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಅನುಸೂಚಿಗಳು	35

ಮುನ್ನುಡಿ

27.8.2003 ರಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1947 ರ ಕನ್ನಡ ಅಧಿಕೃತ ಪಾಠವು ಈ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು 27.8.2003 ರ ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರದ IXನೇ ಭಾಗದ, 1ನೇ ವಿಭಾಗದ, 27ನೇ ಸಂಪುಟದ, 1ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 52 ರಿಂದ 90 ರವರೆಗಿನ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡದ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಪಾಠಗಳ (ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನುಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮ, 1973ರ 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ತರುವಾಯ ಇದು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧಿಕೃತ ಕನ್ನಡ ಪಾಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನವದೆಹಲಿ

ಟಿ.ಕೆ. ವಿಶ್ವನಾಥನ್
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ,
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.

PREFACE

This edition of the Industrial Disputes Act, 1947 as on the 27.8.2003 contains the authoritative text of that Act in Kannada which was published in the Gazette of India Extraordinary, Part IX, Section 1, No. 1, Volume 27, dated 27.8.2003 on pages 52 to 90.

This Kannada text was published under the authority of the President under clause (a) of Section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 and on such publication it became the authoritative text of that Act in Kannada.

New Delhi

T.K. Viswanathan
Secretary,
Government of India.